



Posudek školitele na bakalářskou práci Karolíny Jalovcové
„Demografický vývoj populačně velkých českých měst“

Předkládaná bakalářská práce Karolíny Jalovcové „*Demografický vývoj populačně velkých českých měst*“ má 53 číslovaných stran, přičemž samotná textová část se rozkládá na 40 stranách. Práce nemá přílohy, je rozdělena do pěti kapitol, včetně *Úvodu* a *Závěru*.

Karolína Jalovcová si pro zpracování své práce vybrala téma, které bude vždy aktuální, neboť demografický vývoj v populačně velkých městech může být s ohledem na jejich specifikum dle sociokulturních či socioekonomických charakteristik značně rozdílný, zároveň však mohou atributy reprodukčního chování v těchto městech díky difúzním tendencím značně ovlivnit i populační vývoj v zázemích těchto měst. Pro analýzu zde bylo vybráno celkem šest měst, které měly, alespoň po část sledovaného období 1996–2012, počet obyvatel vyšší než 100 tisíc.

Práce má standardní strukturu, rovněž úroveň zpracování a prezentace získaných výsledků je dostačující, byť se celkově jedná převážně o stručnou deskriptivní analýzu pomocí základních demografických ukazatelů. Úvodní kapitoly jsou věnovány vymezení studovaného problému a stanovení cílů práce, teoretickým východiskům populačního vývoje i vymezení a základní stručné charakteristice studovaných měst. Třetí kapitola objasňuje metodologické přístupy výpočtu jednotlivých ukazatelů, kdy lze ocenit snahu autorky aplikovat kromě základních ukazatelů také ty, které se v hodnocení populačního vývoje regionálních celků nižší úrovně méně často používají (tj. např. jednorozměrné dekompozice či čisté míry reprodukce pro výpočet rozdílů naděje dožití jak mezi časovými úseky, tak mezi pohlavími), stejně jako o vlastní výpočet tabulkových funkcí pomocí software DeRaS.

Stěžejní částí je kapitola čtvrtá, která v jednotlivých podkapitolách popisuje vývoj počtu obyvatel, věkové struktury, úrovně a struktury plodnosti, úmrtnosti i potratovosti. Autorka se v této kapitole uchyluje především k popisu vývojových tendencí, občas se snaží i o nalezení příčin jak vývojových změn u jednotlivých měst, tak i příčin odlišných hodnot mezi studovanými městy navzájem. V tomto kontextu se zdá být na škodu, že autorka také nepostihla v této práci otázku migračních tendencí a směrů, která by ji možná napomohla ještě lépe identifikovat příčiny změn v populačním vývoji, nicméně tato problematika je natolik široká, že by zřejmě přesáhla doporučený rozsah bakalářské práce. Závěrečná kapitola velmi stručně shrnuje nejdůležitější získané poznatky, škoda že zde chybí např. zamyšlení se nad budoucím vývojem těchto měst po demografické stránce.

Karolína Jalovcová překládá k obhajobě práci, která i přes svou určitou stručnost, která byla dána především krátkým časovým úsekem, který si autorka nechala na zpracování, zobrazuje a částečně analyzuje změny v demografickém vývoji šesti populačně největších měst v naší republice. Práce je psaná poměrně čtivým způsobem, je v ní minimum chyb a je poměrně dobře graficky zpracována. V určitých formulacích lze rozpoznat prozatímní nezkušenost autorky se psaním odborného textu, kdy se často uchyluje k hledání jednoznačných faktorů, které mají vliv na změny určitých hodnot, než aby spíše opatrněji připustila vliv více proměnných, které mohou tyto rozdíly způsobovat.

Z výše uvedeného hodnocení je zřejmé, že práce dle mého názoru splňuje požadavky kladené na zpracování závěrečných prací podobného typu, a proto

navrhuji přijmout překládanou bakalářskou práci k obhajobě.

RNDr. Luděk Šídlo, Ph.D.

Praha 2014-09-01